

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

6 יוני

2016

תה"ס 32295-11-15 ל.ב. נ' ב.ב.

בפני כב' השופט נמרוד פלקס

התובעת ל.ב.

נגד

ב.ב.

הנתבע

פסק דין

1. תביעת אישה, היא התובעת (להלן - "האישה") כנגד בעלה לשעבר, לאכיפת הסכם גירושין, עליו חתמו הצדדים, בשנת 2015, אך לא אושר על ידי בית המשפט (להלן - "הסכם הגירושין"). הנתבע (להלן - "האיש") מתנגד לאכיפת ההסכם, וזאת משני טעמים: האחד, הסכם הגירושין לא אושר כאמור על ידי בית המשפט (ראו: סעיף 5 לכתב ההגנה); האחר, הסכם הגירושין נכרת מחמת פגם ברצון, נוכח "מניפולציות פסיכולוגיות", אשר הופעלו על האיש על ידי הפסיכולוגית XXX (להלן - "XXX") ובנם המשותף של הצדדים (ראו: סעיף 3 לכתב ההגנה).

2. הסעדים האופרטיביים להם עותרת האישה הם סעדים כספיים, הנובעים מהוראות הסכם הגירושין. סעדים אלו הם: חיוב האיש לשלם לה סך 4,000 דולר ארה"ב לחודש החל ממועד חתימת הסכם הגירושין ועד ליום 31.12.15, סכום חודשי אותו חדל האיש לשלם החל מחודש ספטמבר 2015; לשלם לאישה סך 190,000 דולר ארה"ב, אותו התחייב לשלם לה; לשאת במחצית

שכר טרחת מתווך המקרקעין, אשר פעל בקשר לדירת הצדדים; להורות שחלקה המוסכם של האישה בתמורת מכר הדיר האמורה, לאחר ניכוי הוצאות המכר וסילוק המשכנתא (65%), תועבר אליה מאת עורך הדין, אשר פעל מטעם הצדדים למכר הדירה והמחזיק בידיו סכומים אלו.

3. הצדדים נישאו בנישואין אזרחיים בארה"ב בשנת 1990 ומנישואיהם נולד בן יחיד, בגיר בזמן הגשת תביעה זו. בתחילת נישואיהם התגוררו הצדדים בארה"ב, ולאחר כחמש שנים עברו להתגורר בארץ. האיש התקשה להתאקלם בארץ ולאחר כשנה וחצי החל להקים עסק בארה"ב. עסקיו דרשו את הימצאותו בארה"ב, ועל כן מרבית ימות השנה שהה מחוץ לארץ. ראו: סעיף 1 לכתב ההגנה. הצדדים חלוקים האם בתקופה ארוכה זו הם ניהלו משק בית משותף, אך אין לעניין זה חשיבות לצורך ההכרעה שבפני.

4. בחודש אוקטובר 2014 החלו הצדדים בטיפול זוגי אצל XXX, טיפול שהפך בהמשך לטיפול פרטי לאיש, ולאחר מכן נעזרו בXXX במשא ומתן לגירושיהם. ראו: סעיף 4(ב) לכתב ההגנה; תכתובת דואר אלקטרוני מאת האיש מיום 20.4.15, עמ' 328 לקובץ תחלופת הדואר האלקטרוני בין הצדדים XXX שהוגש לבית המשפט ביום 28.6.16 (להלן - "קובץ המיילים").

5. הצדדים חתמו כאמור על הסכם הגירושין בשנת 2015, עת שהה האיש בארה"ב ואילו האישה שהתה בארץ. הסכם הגירושין כלל מספר הוראות ביניהן, כי הצדדים יתגרשו בשנת המס שלאחר השנה בה ימכרו את דירתם (קרי - שנת 2016); הדירה תימכר והאישה תקבל 65% מתמורת המכר ואילו האיש יקבל 35% מהתמורה, לאחר פירעון יתרת המשכנתא הרובצת על הדירה ולאחר ניכוי כלל הוצאות המכר; וכן תשלום מזונות אישה חודשיים בסך 4,000 דולר ארה"ב עד לסוף שנת 2015, בצירוף תשלום חד פעמי בסך 190,000 דולר ארה"ב; פרט לכך יישאר כל צד עם הרכוש הרשום על שמו, וכפועל יוצא מכך אף ויתרה האישה על כל טענה לזכות בעסקי האיש.

6. שלושה ימים לאחר מכן, ביום 13.8.15, חתמו הצדדים (באמצעות יפויי כוח שניתן לעוה"ד XXX, להלן - "עוה"ד XXX") על הסכם למכר דירתם המשותפת ברחוב XXX (לעיל ולהלן - "הדירה") למשפחת XXX (להלן - "הסכם המכר"). יומיים לאחר מכן, התקבל אצל האיש מכתב בדואר אלקטרוני מאת האישה, אשר מוען ל-XXX. ממכתב זה התחוויר לאיש לטענתו, כי בין XXX לאישה נרקם קשר רומנטי, כפי שיפורט בהמשך.

7. האישה פנתה אל בית המשפט ביום 8.10.15 בבקשה לאשר את הסכם הגירושין (תה"ס 12231-01-15). אולם ביום 26.10.15 ביקש האיש לבטל את הדיון שנקבע שכן "איננו מסכים לאישור ההסכם". לאור בקשת האיש, ביקשה האישה למחוק את הבקשה לאישור הסכם הגירושין, תוך כוונה כי תגיש תביעה לאכיפת הסכם, זו התביעה המונחת בפני כעת. בין לבין, ביום 8.10.15, עת הוגשה הבקשה לאישור הסכם הגירושין, הגישה האישה תביעת גירושין בבית הדין הרבני, והוצא צו עיכוב יציאה כנגד האיש. ביום 10.10.15 הגיש האיש בקשה לסידור גט, והצדדים התגרשו בגט פיטורין בשנת 2015

8. התביעה דנן, לאכיפת הסכם הגירושין, הוגשה כאמור ע"י האישה ביום 15.11.15, תוך טענה כי הסכם הגירושין תקף, היות והצדדים פעלו על פיו והאישה שינתה מצבה לרעה בהסתמך על הסכם הגירושין. הקושי העיקרי בתביעת האישה הוא, כי הסכם הגירושין לא אושר ע"י ערכאה שיפוטית כהוראת סעיף 2 לחוק יחסי ממון בין בני-זוג, התשל"ג-1973 (להלן - "חוק יחסי ממון"). יצוין, כי בית המשפט הסב את תשומת לב הצדדים לשאלת תחולת הוראות חוק יחסי ממון בנסיבות דנן והצדדים הביעו דעתם, כי הוראות חוק זה חלות בנסיבות דנן, חרף מקום מושב הצדדים בעת נישואיהם. ראו: דברי ב"כ האישה ש' 11-6 בעמ' 13 לפרוטוקול הדיון מיום 10.7.16; דברי ב"כ האיש ש' 23-22 עמ' 13 לפרוטוקול הדיון מיום 10.7.16. כשלעצמי איני בטוח שעמדתם המשפטית של הצדדים בעניין זה נכונה, ואתייחס לכך בקצרה בהמשך הדברים. יחד עם זאת אומר כבר כעת, כי סבורני שבנסיבות הספציפיות של המקרה דנן לא יהיה בכך כדי לשנות את תוצאת פסק הדין.

9. האיש מבקש כאמור שלא לאכוף את הסכם הגירושין משני טעמים האחד, ההסכם לא אושר על ידי בית המשפט, ובכך אינו ממלא אחר הדרישות הצורניות הקבועות בדין לעריכת הסכם ממון בין בני זוג, ומכאן שאין בפנינו הסכם מחייב הניתן לאכיפה כלל ועיקר. הטעם האחר הוא כאמור, כי האיש חתם על הסכם הגירושין מחמת פגם ברצון, שלא מרצונו החופשי וללא גמירות דעת. בעניין זה הוסיף האיש וטען, כי במהלך המשא ומתן לכריתת הסכם הגירושין והסכם המכר, בוצעו שינויים בהסכם המכר, אשר לא היו על דעתו ולא היה מסכים להם, אילו ידע עליהם מלכתחילה. ראו: סעיפים 3-6 לכתב ההגנה.

10. אפתח בסוגיית אי אישורו של הסכם הגירושין על ידי בית המשפט. חוק יחסי ממון מציב דרישה צורנית לכריתת הסכם ממון, היא אישור הסכם הממון על ידי בית המשפט. ככלל מקום בו לא מתקיימת דרישה צורנית זו הרי, שאין בפנינו הסכם אכיף כלל ועיקר. תכלית דרישה צורנית זו לנטרל את הלחצים הקיימים על הצדדים בעת עריכת הסכם הממון, אגב גירושים וכן הבטחת רצונם החופשי בהתקשרות בהסכם. ראו: ע"א 4/80 מונק נ' מונק, פ"ד לו(3) 421 (1982); ע"א 1629/11 יצחקי נ' וכטר (2012) (להלן - "עניין יצחקי").

11. בעניין זה טוענת האישה, כי במקרה דנן כלל לא נדרש אישור בית המשפט להסכם הגירושין, לצרכי אכיפתו, בכל הנוגע לסעדים הכספיים להם עתרה כמפורט ברישא לפסק דין זה. זאת הואיל ואין מדובר בהסכם ממון כלל ועיקר. האיש דוחה טענתה ולטעמו ההסכם הוא הסכם ממון על כל חלקיו, שכן מדובר בהסכם הדין בין היתר בקרנות הפנסיה של כל צד (שם הוסכם שכל צד נשאר עם הקרנות הרשמות על שמו) וכמובן על חלוקת תמורת מכר הדירה.

12. כאמור הדין הוא, כי הסכם ממון טעון אישור בית המשפט. אכן במהלך החיים המשותפים כורתים בני זוג הסכמים שונים, אשר אינם מסווגים כהסכמי ממון, ולפיכך תוקפם אף אינו מותנה באישורם על ידי בית המשפט. הצורך באישור בית המשפט כתנאי לתוקפו של הסכם אותו כרתו בני זוג יבחן על פי מהות ההסכם אותו כרתו. שמא בפנינו הסכם ממון, או לא.

הסכם ממון הוא הסכם הצופה פני עתיד ונועד לדחות את תחולת הסדר איזון המשאבים הקבוע בחוק יחסי ממון ומסדיר את אופן חלוקת רכוש הצדדים בעת פירוד או מוות. זאת להבדיל מהסכם הנערך במהלך החיים המשותפים, אשר לא נועד להסדיר את מערכת יחסי הצדדים בעת תום החיים המשותפים. ראו: בע"מ 8063/14 **פלמונית נ' פלמוני** (2015).

13. סבורני, כי יש לראות בהסכם הגירושין דן כהסכם ממון, אשר תניותיו שלובות זו בזו, לרבות התניה בעניין מזונות האישה. אמנם לצדדים בן משותף, אך עוד בעת עריכת ההסכם הבן כבר היה בגיר וההסכם לא דן בסוגיות של משמורת או ענייני קטינים. ההסכם דן בחלוקת רכוש הצדדים, כותרת ההסכם, הן בנוסח העברי והן בנוסח האנגלי, היא "הסכם גירושין ויחסי ממון". ההסכם צופה פני גירושין ונועד להסדיר את יחסי הצדדים בעת פירודם ועל כן, ככל שחלות הוראות חוק יחסי ממון במקרה דן (ולכך אתייחס כאמור בהמשך הדברים) אכן נדרש היה לאשרו, כתנאי לתוקפו.

14. עוד טוענת האישה, כי אף אם נראה את הסכם הגירושין כהסכם ממון הטעון אישור, עדיין בנסיבות דן יש לאכפו, היות והצדדים החלו לבצעו והאישה הסתמכה עליו ושינתה מצבה לרעה. כן טוענת, כי לאיש אין כל טענה ממשית מדוע שלא יקוים הסכם הגירושין. האיש דוחה טענה זו באומרו, כי הסכם ממון שלא אושר אינו משתכלל לכדי הסכם כלל ועיקר, ועל כן אין לאוכפו. האיש מפנה אל סעיף 6(ב) להסכם הגירושין הקובע, כי הצדדים יפעלו לאשר את ההסכם הגירושין בבית המשפט לענייני משפחה. את סעיף 6(א) להסכם הגירושין, בו הצדדים מצהירים, כי חתמו על ההסכם בהסכמה חופשית, מבקש האיש לקרוא יחד עם סעיף 6(ב) הנ"ל, דהיינו ההסכם ישתכלל רק לאחר שבית המשפט יבחן את רצונם החופשי של הצדדים.

15. הדין הנוהג הוא כאמור, כי הסכם ממון טעון אישור בית המשפט. ודוק, אין בכך כדי לגרוע מהאפשרות שהסכם מעין זה ייאכף, אף שלא אושר. מקום בו מבוצע חלק מהסכם הממון ומי מהצדדים משנה לרעה מצבו בהסתמך על כך, עשוי להיות הצד האחר מנוע ומושתק מלהתכחש להתחייבויותיו, נוכח חובת תום הלב. ראו: ע"א 151/85 **רודן נ' רודן**, פ"ד לט(3) 186, 193 (1985); רע"א 4928/92 **עזרא נ' המועצה המקומית תל מונד**, פ"ד מז(5) 94, 100

(1993); בע"מ 7734/08 פלוני נ' פלונית (2010); בע"מ 9126/05 פלונית נ' פלוני (2006).

16. בכדי לבחון את התנהגות הצדדים לאחר החתימה על הסכם הגירושין ולדון בטענות הצדדים לגופן, טענות שחלקן נוגעות לשלב המשא ומתן לעריכת הסכם הגירושין, עלינו לסקור תחילה את התנהלות הצדדים עובר לחתימה על הסכם הגירושין. לאחר מכן תבחן התנהגותם לאחר החתימה על ההסכם הגירושין.

17. יחסי הצדדים עלו על שרטון בחודש אוקטובר 2014, עת נודע לאישה לטענתה אודות קשריו הרומנטיים של האיש עם אישה, או נשים, אחרות. לטענת האיש האישה הייתה מודעת לקשרים אלו מימים ימימה ואף הסכימה להם ויחסי הצדדים התערערו עם השנים. בין כך ובין כך אין חולק, כי החל מחודש אוקטובר 2014 החלו הצדדים במשא ומתן לשם כריתת הסכם גירושין. או אז בחרו הלהיעזר בשירותי XXX בכדי לנסות ולגשר על המחלוקות ביניהם. למשך שבוע ימים טופלו הצדדים בטיפול זוגי אצל XXX, אך הטיפול לא צלח ובהמשך טיפלה XXX באיש לבדו. ראו: ש' 4-9 בעמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. הצדדים המשיכו לדון בהיבט הרכושי של היפרדותם במסגרת גישור שנוהל ע"י XXX.

18. האיש טוען כי היה על XXX, כמגשרת, לפעול ללא פניות, אולם בפועל הפעילה עליו לחצים רבים על מנת שייעתר לדרישות האישה. לדבריו השפעת XXX ניכרת בסעיפי הסכם הגירושין. האיש אף טוען, כי בין האישה ובין XXX נרקמו יחסים רומנטיים, שלא בידיעתו, דבר המעיב על הגינות הסכם הגירושין.

19. הקשר בין הצדדים לבין XXX ובעלה נוצר עוד בשנת 1996, אך לאחר שנה נותק עת יצאו XXX ומשפחתה את הארץ. הקשר בין הצדדים לבין XXX ובעלה חודש לפני כחמש שנים ובין שני הזוגות נרקמו יחסי חברות. ראו: ש' 25-32 בעמ' 22 וש' 20-30 בעמ' 38 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16, ש' 17-24

בעמ' 2 לפרוטוקול הדיון מיום 23.6.16. ודוק, כאשר פנו הצדדים אל XXX בבקשת עזרה, היו ידועים לשני הצדדים טיב היחסים החבריים שבינם לבין XXX. ודוק, יחסים חבריים להבדיל מיחסים רומנטיים.

20. דומה כי טענת האיש לקיום יחסים רומנטיים בין האישה לבין XXX נזנחה בשלב הסיכומים, ואף אם לא כך הדבר לא מצאתי כל יסוד לטענה זו. "הראיה" היחידה לקיומה של מערכת יחסים רומנטית כביכול בין XXX לבין האישה היא אותה תכתובת דואר אלקטרוני "מפלילה" שנשלחה בטעות אל האיש ביום 15.8.15. שם נכתב ע"י האישה, בתרגום חופשי לעברית "אני מתגעגעת אליך אבל אני יודעת שהזמן שאת מבלה עם משפחתך חשוב לך. אבל, את יודעת, לבסוף זה עומד להיות שתינו. ואולי נצטרך להתחלק במקום עם XXX (אחות האישה - נ.פ) זה עומד להיות אתגר". ראו: נספח ב' לכתב הגנת האיש. מפסקה זו מבקש האיש ללמוד על טיב היחסים שנרקם בין האישה לבין XXX. האיש אינו טוען, שפרט לאותה פסקה בהתכתבות הדואר האלקטרוני האמורה, בידיו ראייה כלשהי המלמדת על קשר רומנטי, אשר נרקם מאחורי גבו, או בכלל, בין XXX לבין האישה. למעשה כל טיעונו של האיש באשר לקשר הרומנטי כביכול, שנרקם בין XXX לבין האישה, נסמך על פרשנותו לאותה תכתובת מיום 15.8.15. השוו: סעיף 31 לתצהיר האיש.

21. דומני, כי האיש רואה צל הרים כהרים ופרשנותו לאותה תכתובת מרחיקת לכת. מאותה תכתובת אכן ניתן ללמוד על קשר חברי שנוצר בין XXX לבין האישה. קשר, אשר היה ידוע לאיש טרם ביקש לערב את XXX במשא ומתן שבין הצדדים ואף בתקופת המשא ומתן. ראו: ש' 19 בעמ' 8 לפרוטוקול הדיון מיום 23.6.16. למותר לציין, כי הן האישה והן XXX דחו את טענות האיש באשר לאותו קשר רומנטי כביכול, מכל וכל. ראו: ש' 27-29 בעמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16; ש' 31-33 בעמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 23.6.16; סעיפים 23-25 לתצהיר האיש.

22. מקריאת תכתובות הדואר האלקטרוני אליהם הפנו הצדדים עולה, כי XXX
אכן הייתה בקשר חברי עם האישה ותוכן התכתבויותיהן לא הובא לידיעת
האיש. מאידך גיסא אף האיש נעזר בשירותיה של XXX וטופל על ידה מבלי
שתוכן שיחותיו עמה הובא לידיעת האישה. לא מצאתי, כי עצותיה של XXX
לאישה חרגו מגדרי הקשר החברי עם חברה המלווה את חברתה בעת משבר
או מתחום "התיווך" בין הצדדים. דוגמא לכך ניתן למצוא בתכתובת דואר
אלקטרוני שכתבה XXX ביום 5.7.15 בו היא מסבירה לאישה את כוונת
האיש, כפי שעלה בפגישה שנערכה אצל XXX באותו היום. דוגמא נוספת
ניתן למצוא בתכתובת מיום 15.7.15 בו XXX מרגיעה את האישה. ראו: עמ'
426, 431, 384 לקובץ המיילים.

23. משרדה של XXX ותחום מקצועיותה שימשו אכסניה להתדיינות הצדדים
באשר לעתידם הרכושי, מבלי העזרה של עורכי דין, אך עם עזרה של
"מתווכת". ראו: ש' 25-28 בעמ' 7, ש' 8-16 בעמ' 9 לפרוטוקול הדיון מיום
23.6.16; ש' 17-22 בעמ' 14 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. מעדותה של
XXX עולה, כי ראתה את תפקידה כתפקיד אובייקטיבי שאינו מצדד בצד
זה או אחר, אלא כמעניקה רשת תמיכה לשני הצדדים בעודם עוברים את
משבר הגירושין. ראו: ש' 12-14 בעמ' 12, ש' 1-4 בעמ' 14 לפרוטוקול הדיון
מיום 23.6.16. XXX ציינה עוד, כי האיש עצמו ביקש ממנה שתתמוך באישה
ואף האישה העידה שבאותה התקופה האיש לא כיבד את רצונותיה ו-XXX
נחלצה לעזרתה והסבירה לאיש את החשיבות של כיבוד רצון האישה. ראו:
ש' 13-15 בעמ' 10 לפרוטוקול הדיון מיום 23.6.16; ש' 4-9 בעמ' 15
לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. דוגמא לכך ניתן למצוא בתכתובת דואר
אלקטרוני מיום 6.7.15 בו ענתה XXX לאיש, כי: "תחושתני היא שאתה
צריך לתת ללב. (האישה - נ.פ) את המרחב ואישורך לעשות את מה שיהיה
בעיניך נכון בשבילה בעת הפירוד..." ותכתובת אחרת מיום 13.7.15 כתבה
XXX "כבגירה, יש לכבד את הדרך בה לב. בוחרת לפעול". ראו: עמ' 409 ו-
412 לקובץ המיילים. יש להדגיש, הקשר בין הצדדים ל-XXX היה ידוע
מראש, ובכל זאת בחר האיש לפנות הן לטיפול פרטי אצל XXX והן להיעזר
בה כאכסניה להגעה לעמק השווה בין הצדדים. ראו: עמ' 328 לקובץ

המיילים; ש' 21-23 בעמ' 30 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16; כן ש' 25-28 בעמ' 7, ש' 8-10 בעמ' 9 לפרוטוקול הדיון מיום 23.6.16.

24. האיש בעל השכלה אקדמאית גבוהה בלימודי משפטים, ד"ר למשפטים ואיש עסקים, בעל ניסיון בעריכת הסכמים ומשאים ומתנים. ראו: ש' 6 - 29 בעמ' 28 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. מהראיות שהוצגו בפני לא מצאתי, כי נעשה ניסיון להשפיע על האיש לכרות הסכם לו לא הסכים. לא זו אף זו, שדומה כי טענתו בדבר ההשפעה של XXX על החלטותיו התעוררה רק ביום 15.8.15 כשקיבל לידי את התכתובת ממנה למד את אשר למד. ש' 10-13 בעמ' 30, ש' 14-18 בעמ' 34 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. לא מצאתי כל אינדיקציה כי במהלך המו"מ חש האיש, כי הוא נתון להשפעה זו או אחרת של XXX, לטובת האישה. אף בתכתובת הדואר האלקטרוני מיום 2.8.15 (עמ' 459 לקובץ המיילים) בה XXX עזרה לאישה בניסוח מכתב לעוה"ד XXX לא מצאתי אישור לטענות האיש, כי XXX פעלה בעצה אחת עם האישה בכדי לשכנעו לפעול באופן אחר מרצונותיו. במכתב זה עוזרת XXX לאישה לכתוב את אשר על לב האישה. אמנם מתוכן תכתובת זו עולה, כי האישה ביקשה מעוה"ד XXX לשוחח עם האיש בכדי לנסות ולמזער את השפעתם השלילית של עורכי הדין (אשר ייצגו את כל אחד מהצדדים בנפרד במהלך המשא ומתן לכריתת הסכם הגירושין, ואף ייצגו אותם בהליך שבפני) לטענתה על הניסיון להגיע להסכמות בדרכי שלום. אך אין בתכתובת זו משום הוכחה להשפעה של XXX על האיש, ואין בו אף אישור לכך שהייתה זו יוזמת XXX לפנות אל עוה"ד XXX בכדי להשפיע על האיש.

25. אף מעדות האיש בהליך דנן לא ניתן לראות הכיזד זה נטתה לטעמו XXX לצד האישה ולא כל שכן לא ניתן להבין מדוע יש לראות את התנהגותה ככה משמעותית, עד כדי הבאת האיש לכרות הסכם לו לא הסכים בנפש חפצה. למעשה האיש אף העיד, כי עד שהגיעה אליו אותה תכתובת, ממנה למד על דבר הקשר הרומנטי כביכול שנרקם בין XXX לבין האישה, אף הוא לא ראה כל פסול בהתנהלות XXX במהלך המשא ומתן שהתקיים בין הצדדים, או בהסכם הגירושין עליו חתם. אף כעת לא הבהיר האיש איזה פסול מצא

בהסכם הגירושין ואיזה עוול נגרם לו לטעמו, עת כרת את הסכם הגירושין. כל קובלנתו באשר להתנהגות XXX מסתכמת בכך שלטענתו עת התנגד לעניין זה או אחר במהלך המשא ומתן בין הצדדים, הייתה XXX משוחחח עמו ואומרת, כי עליו "לתת לה (לאישה -נ.פ.) מרחב, ובעצם להמשיך הלאה". ראו: ש' 29-31 בעמ' 34 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16.

26. עוד טוען האיש להעדר גמירות דעת עת חתם על הסכם הגירושין. אין לי אלא לדחות טענה זו. כאמור האיש העיד, כי דווקא הסכים להסכם הגירושין. ראו: ש' 26-27 בעמ' 29 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. לשם הוכחת טענתו בדבר העדר גמירות דעתו מפנה האיש לתכתובות אותן כתבה האישה דווקא ומוענו אל XXX, מהן עולה כי עד ליום החתימה על הסכם הגירושין האישה חששה שמא בסופו של יום האיש לא יחתום על הסכם הגירושין. ראו: עמ' 484, 485, 462 לקובץ המיילים. האיש מסתמך איפוא על תחושות האישה דווקא כדי להוכיח את אומד דעתו הוא בעת או קודם לחתימה על הסכם הגירושין. הדעת נותנת, כי האישה הייתה שרויה בסערת רגשות סביב הגירושין והצורך בהפרדת הרכוש ורצתה לסיים עם המחלוקות ולהמשיך בחייה, כאשר בידה כל המידע אודות האמצעים הפיננסיים העומדים לרשותה. אין להסיק מכך מאום אודות גמירות הדעת של האיש דווקא.

27. האיש טען אף שהאישה הפעילה כלפיו מניפולציות נפשיות באמצעות בנם המשותף, ובכך גרמה לו לחתום על הסכם הגירושין. ראו: סעיף 25 לתצהיר האיש. מעדות האיש עולה, כי הבן לא שבע רצון מהתנהגות האיש, אך מכאן ועד מסקנה שהקשיים שהתגלו ביחסי הבן והאיש הובילו לפגם ברצון האיש, עד כדי שכרת את הסכם הגירושין מחמת כפיה או עושק, המרחק רב. האיש כלל לא טרח לפרט כיצד פוגע בו הסכם הגירושין. בחלק ניכר מסכסוכי הגירושין ילדי הצדדים מרגישים פגועים ובחלקם אף מי מהילדים "בוחר צד" ומטיל את האשמה על אחד מהוריו. מכאן ועד קביעה שהסכם הגירושין, אשר נכרת בין שני הורים כשירים וברי דעת, פגום מיסודו, המרחק רב. מהתכתובות שבקובץ המיילים עולה לכאורה, כי אכן נפער קרע ביחסי האיש והבן ואף ביחסי האיש ומי מבנות האישה מנישואיה הקודמים. הסיבות לקרע זה לא הובהרו, ובהחלט ייתכן שזה נבע ממורת רוחם של הילדים מאורח חיי האיש במהלך השנים. ראו לדוגמא: עמ' 455 לקובץ המיילים.

ודוק, מכאן ועד מסקנה לפיה, האיש לא היה בר דעת עת כרת את הסכם הגירושין, ולא הסכים לתוכנו, המרחק רב.

28. לא מצאתי צורך להכביר מילים אודות הייצוג המשפטי של הצדדים במהלך המשא ומתן לעריכת הסכם הגירושין. הזכות להיוועץ בעורך דין הייתה ידועה לצדדים קודם ובעת המשא ומתן ובסופו של יום הצדדים פנו אל באי כוחם בכדי לשמוע את דעתם אודות הסכם הגירושין. בחירתם של הצדדים באם לבקש את עצת עורכי הדין אף בעניינים הכלכליים גרידא הייתה תלויה בכל צד עצמו. הן האישה והן האיש בחרו להיוועץ עם עורכי דינם, האישה החל מחודש מרץ-אפריל 2015 והאיש למצער מהיום שקיבל את טיוטת הסכם הגירושין. ראו: ש' 25-28 בעמ' 9, ש' 12, 18-21 בעמ' 10, ש' 14-16 בעמ' 30; ש' 11-24 בעמ' 33 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16; עמ' 447 לקובץ המיילים.

29. האיש חתם איפוא על הן על הסכם הגירושין והן על הסכם המכר כשכל הפרטים היו ידועים לו והוא הבינם והסכים להם. לא הוכחה אף טענת האיש להשפעה בלתי הוגנת מצד XXX, ולמעשה לא הוכח פסול כלשהו בהתנהלותה. כל שבפנינו הוא איפוא סברתו הבלתי מבוססת של האיש, אשר נסמכת על פרשנותו מרחיקת הלכת לתכתובת דואר אלקטרוני בודדת. על סברתו זו, כי בין האישה לבין XXX נרקמו יחסים רומנטיים, סומך האיש את טענתו לפגם ברצונו המביא לאיון הסכם הגירושין. בכל הכבוד אין בסברה בלתי מבוססת זו כדי להרים את הנטל המוטל על שכמו של האיש להוכיח, כי כרת את הסכם הגירושין מחמת פגם ברצון.

30. האיש טוען טענה נוספת היא טענתו בדבר שינוי התנאים בהסכם שנערך למכירת הדירה למשפחת XXX. משהבינו הצדדים כי פניהם לגירושין עלה הצורך למכור את הדירה. האישה פנתה אל מתווך נדל"ן (להלן - "המתווך") וחתמה עמו בשם הצדדים על הסכם תיווך. בטרם חתימתה על הסכם התיווך עם המתווך פנתה האישה למתווכת נוספת אשר בקיאה במחירי הדירות באזור, ואמדה את הדירה במחיר נמוך מהאומדן שנתן המתווך. הצדדים קיבלו שמאות בדבר שווי הדירה חמש שנים קודם לאירועים נושא

ההליך דנן, עת ביקשו לקחת הלוואת משכנתא. ראו: ש' 10-32 בעמ' 11 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. בתחילה דובר בין הצדדים, כי האישה תקנה דירה אחרת תחת הדירה ולכן נזקקה ל - 65% מתמורת מכר הדירה. האישה קיבלה הצעה לרכישת הדירה, מאת צד ג', ושוב על דעת עצמה פנתה בחודש פברואר 2015 אל משפחת XXX, הגרים באותו הבניין והציעה להם לרכוש את הדירה. האישה ציינה בפניהם את הצעת המחיר שהייתה בפניה, 2.2 מיליון דולר ארה"ב. לאיש נודעה השתלשלות עניינים זו לטענתו אך בחודש אפריל 2015. ראו: ש' 12-13, 19-20 בעמ' 12, ש' 2-21 בעמ' 31 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. משפחת XXX הביעו התעניינות ברכישת הדירה, ותחילה דובר כי מועד פינוי הדירה ע"י האישה יהיה בחודש אוגוסט 2016, אך בסופו של יום בהסכם המכר הוקדם מועד זה לחודש פברואר 2016.

31. לדברי האיש אין ללמוד מהסכמתו לעניין מכר הדירה להסכמתו להסכם הגירושין, שנחתם בסופו של יום, שכן לא היה קשר ענייני בין שני ההסכמים. זאת בשל שני טעמים. האחד, כיוון שסוכם בין הצדדים, כי האישה תקנה דירה אחרת לצורך מגוריה ולכן נדרשה לקבל אחוז גבוה יותר מתמורת מכר הדירה, ובסופו של יום האישה בחרה לשכור דירה. השני, הוסכם כי מועד פינוי הדירה יהיה כאמור בחודש אוגוסט 2016 אך הוקדם לחודש פברואר, דבר שפוגע בכדאיות העסקה מול משפחת XXX, שכן יש ערך כלכלי לחודשים בהם יכולה האישה להמשיך ולהתגורר בדירה. הבנות אלו בין הצדדים, לטענת האיש, הביאו אותו לחתום על הסכם הגירושין בנוסחו הסופי. השינויים שבוצעו הן לעניין מועד הפינוי והן לעניין שכירת דירה, מאיינים את תוקף הסכם הגירושין, ועל כן לטענת האיש אין להורות על אכיפתו. ראו: ש' 14-30 בעמ' 14 לפרוטוקול הדיון מיום 10.7.16.

32. עם כל ההבנה לתובנות האיש באשר לשינויים שחלו בהסכם המכר אין בידי לקבל את טענותיו. לאיש נודע על השינוי במועד הפינוי לכל המאוחר ביום 6.8.15, עת קיבל מכתב מאת עוה"ד XXX, הממוען לשני הצדדים, בדבר שינויים שבוצעו בטיוטת הסכם המכר וביניהם הקדמת מועד הפינוי לסוף חודש ינואר 2016 וכפועל יוצא מכך אף הקדמת התשלום האחרון שאותו היה על משפחת XXX לשלם לצדדים לאותו המועד. ראו: מוצג נ/1. האיש

אמנם הביע מורת רוח משינוי זה, אך בסופו של יום בחר מרצונו לחתום הן על הסכם המכר והן על הסכם הגירושין, בידעו על מועד הפינני החדש. טוען האיש כי בשלב זה של המו"מ לא ניתן היה לבטל את ההסכם עם משפחת XXX, ודוק - האיש לא טרח להבהיר מדוע לטעמו היה מחויב להסכים להקדמת המועד, בטרם נחתם כל הסכם עם משפחת XXX.

33. האיש העיד, כי פנה אל עוה"ד XXX בכדי לתהות על עניין הקדמת המועד והתמורה שהתקבלה בגין ההקדמה, ודוק לא פנה אל עוה"ד XXX ואף לא אל בא כוחו בתביעה הנוכחית בבקשה לבחון את האפשרויות המעשיות העומדות בפניו. ראו: ש' 1-15 בעמ' 35 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. בסופו של יום כאמור, האיש חתם על הסכמי הגירושין והמכר, כאשר היו ברורים לו מועדי הפינני והתשלום העדכניים, ובכך יש לראותו כמי שזנח טענתו באשר להקדמת מועד הפינני, ככל שעמדה לו טענה כלשהי.

34. למעלה מכך לא הוכח ואף לא נטען בפני, כי לאיש נגרם נזק כלכלי ולא כל שכן נזק כלכלי ממשי בשל הקדמת מועד פינני הדירה וכפועל יוצא מכך אף הקדמת קבלת מלוא תמורת מכר הדירה. ייתכן וצודק האיש בטענתו, כי ניתן היה לקבל מחיר גבוה יותר נוכח הקדמת מועד הפינני, אך טענה זו לא הוכחה ולא הובאה לה כל ראיה. הקדמת מועד הפינני אף הובילה להקדמת מועד תשלום מלוא התמורה, ואזי היה בידי הצדדים לעשות שימוש בסכומי כסף אלו במועד מוקדם מזה שדובר עליו קודם לכן, ואף לכך ערך כלכלי לטובת הצדדים. לא זו אף זו, שלאיש עצמו לא נגרם כל חסרון כיס מהקדמת מועד מסירת החזקה בדירה (וקבלת תמורת המכר במועד מוקדם יותר), שכן הוא כלל לא התגורר בדירה, כי אם האישה ובנם התגוררו בה לבדם. כך שלמעשה האישה היא זו שנטלה על עצמה את הנפקות הכלכלית של הקדמת מועד הפינני, שהרי עליה לשאת בעלות מדור חלופי לכחצי שנה נוספת. ראו: ש' 23-33 בעמ' 35; ש' 1-2 בעמ' 36 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16.

35. באשר לבחירת האישה לשכור דירה חלף רכישתה, הרי שמכתב האיש מיום 8.8.15 מעיד, כי למצער באותה עת ידע שהאישה מתכוונת לשכור דירה. אמנם האיש טען שאילו מלכתחילה היה יודע זאת לא היה מסכים לחלוקת

תמורת מכר הדירה, באופן בו האישה מקבלת 65% ממנה. שכן הטעם להסכמתו, כך לטענתו, היה לסייע לה לרכוש דירה. יחד עם זאת, יומיים לאחר מכן חתם האיש על הסכם הגירושין ושלושה ימים אחר כך אף חתם על הסכם המכר, תוך שהוא מביע בפירוש הסכמתו להסכמים האמורים על אף השינוי שחל במועד פינוי הדירה. ראו: עמ' 468, 501 לקובץ המיילים; סעיף 5 לכתב התביעה; סעיף 6 לכתב ההגנה.

36. אף אם אניח, כי לכתחילה ראה עצמו האיש כמי שמסכים ליתן לאישה חלק גדול יותר מתמורת מכר הדירה משיקולים אלטרואיסטיים, של סיוע לאישה לרכוש דירה חלופית וטעם אלטרואיסטי זה לא היה עוד בר תוקף; הרי, שאף לאחר שהבין האיש, כי אין בדעת האישה לרכוש דירה חלופית באותה העת, שב והסכים לאותה חלוקה של תמורת מכר הדירה, ליתר תניות הסכם הגירושין ולמכר הדירה למשפחת XXX, בהתאם לטיוטות ההסכמים שגובשו עד אותו המועד. בין אם ראה האיש עצמו כמסכים להעניק לאישה זכויות לפנים משורת הדין, ובין אם עשה כן היות והבין שיש אף ערך כלכלי לויתורה של האישה על זכויותיה בנכסיו, ובפרט בעסקיו, עשה זאת האיש תוך מודעות והסכמה.

37. ממכתב האיש אל XXX, אליו צירף את התכתבותו עם עורך דין XXX עולה, כי הטעם להתנגדותו הראשונית להקדמת מועד פינוי הדירה, נבעה מצרות עיניו במשפחת XXX. האיש שב והזכיר את התעשרות מר XXX מעסקיו השונים וניסיונו הרב של מר XXX בעריכת עסקאות. לאור זאת חש האיש עצמו כמקופח היות והקדמת מועד מסירת החזקה בדירה לא גררה אף תוספת לתמורת הדירה. ראו: עמ' 501 לקובץ המיילים. אזכיר, שהאיש עצמו כלל לא נפגע מהקדמת מועד הפינוי, שהרי האישה היא שהתגוררה בדירה. כעת מנסה האיש להטיל על האישה את מחיר רצונו לקבל תמורה נוספת מאת מר XXX, רצון אותו לא טרח לגבש לידי חוזה מחייב, ואף כלל לא ברור האם העלה דרישה זו במהלך המשא ומתן.

38. האיש לא הצביע איפוא על פגם כלשהו שנפל בהסכם הגירושין, או בהסכם המכר, המצדיק את אי אכיפת הסכם הגירושין. דא עקא, שכאמור הסכם

הגירושין הוא הסכם ממון, וככל שחלות עליו הוראות חוק יחסי ממון הרי, שתוקפו מותנה ככלל באישורו על ידי בית המשפט. אישור אשר לא ניתן. ודוק, כאמור, ניתן "להתגבר" על העדרו של אישור בית המשפט מקום בו מטעמי תום לב מושתק או מנוע האיש מלטעון לאי אכיפת ההסכם בשל העדר הדרישה הצורנית של אישור בית המשפט את ההסכם.

39. האישה טוענת כי הסתמכה על הסכם הגירושין והצדדים החלו לפעול על פי הסכם הגירושין. כך נשאו הם בחלקים שווים בתשלום יתרת המשכנתא (על אף שניטלה אך לצרכי האיש. ראו: עמ' 37 סיפא ועמ' 38 רישא לפרוטוקול הדין מיום 16.6.16) ובתשלום החוב למס השבח כהוראת הסכם הגירושין. האישה בסיכומיה מונה את זכויותיה הכלכליות עליהם הסכימה לוותר בתמורה לאמור בהסכם, ומפנה לדברי האיש כי חשוב היה לו ליתן ביטחון כלכלי לאישה למשך מספר שנים נוספות ראו: עמ' 328 ו-455 לקובץ המיילים. מנגד טוען האיש, כי מלבד מכירת הדירה, שיצאה אל הפועל מכוח הסכם המכר עם משפחת XXX, הצדדים כלל לא פעלו כאמור בהסכם הגירושין. זאת ועוד האישה אף פעלה בניגוד להסכם הגירושין עת הגישה תביעת גירושין שלא במועד הקבוע בהסכם הגירושין. עוד מלין האיש כי תביעת האישה לאישור הסכם הגירושין הוגשה בניגוד לדעתו.

40. לאחר חתימת הצדדים על הסכם הגירושין, אכן נמכרה הדירה מכוח הסכם המכר, שנחתם שלושה ימים לאחר מכן. האיש אינו חולק על טענת האישה שהמשכנתא סולקה ושולם החוב למס שבח בהתאם להוראות הסכם הגירושין. כאמור לעיל האישה פנתה אל בית המשפט בבקשה לאישור הסכם הגירושין ביום 8.10.15 ובו ביום הגישה אף את תביעת הגירושין ובקשתה לעיכוב יציאת האיש את הארץ התקבלה. אמת הדבר כי האישה פעלה בניגוד להוראות הסכם הגירושין בהגישה את תביעת הגירושין לבית הדין הרבני עוד בשנת 2015, חלף בשנה שלאחר שנת מכירת הדירה, דהיינו בשנת 2016. יתכן כי יש בכך משום הפרת התחייבויותיה בהסכם הגירושין. ברם, האיש הוא שהפר התחייבויותיו קודם לכן ופניית האישה אל בית הדין הרבני באה אך נוכח הפרת התחייבויות האיש.

41. האישה פנתה ביום 30.8.15, באמצעות באת כוחה עוה"ד אסתר שאנן, אל בא כוח האיש לקבלת אישורו לנוסח העברי של הסכם הגירושין טרם הגשתו לבית המשפט. בתגובת ב"כ האיש מיום 31.8.15 נכתב כהאי לישנא: "...לבקשתו (של האיש - נ.פ) אנא שהי את המשך הטיפול באישור החוזה. אשוב אליך עם עדכון בעוד כשבוע". ראו: נספח 2 לכתב התביעה. דא עקא שלא הוכח בפני, כי התקבל עדכון כלשהו מאת ב"כ האיש. באותה העת הפסיק האיש לפרוע לאישה את התשלומים החודשיים בניגוד להתחייבותו בהסכם הגירושין. בתצהירו האיש מכחיש את טענת האישה, כי אינו תומך בה מבחינה כלכלית, אך אינו מכחיש כי הפסיק לשלם לידה את שהתחייב בהסכם הגירושין. ראו: סעיף 38 לתצהיר עדות ראשית של האיש. ברי, כי במחדלו זה הפר האיש הוראה מהוראות הסכם הגירושין.

42. האישה העידה, כי משנכחה לדעת שהאיש אינו ממלא את חלקו בהסכם הגירושין חששה שלא יתן את גיטה. ראו: סעיף 29 לתצהיר האישה. מספר מכתבים שנכתבו ע"י האישה בזמן אמת תומכים בטענתה זו. ראו: עמ' 481, 484, 485 ו-504 לקובץ המיילים. ואכן תגובת האיש בוששה לבוא עד לשלהי חודש אוקטובר 2015 או אז הגיש האיש תגובתו הרשמית לבית המשפט בה סרב ליתן את אישורו להסכם הגירושין. האיש טוען כי נכנע לתכתיבי האישה ונאלץ ליתן לה גיטה בכדי שיוכל לחזור למקום מגוריו, נוכח צו עיכוב היציאה מן הארץ שהוצא כנגדו. ראו: סעיף 13 ב' לכתב ההגנה. למיטב הבנתי ביום 13.10.15 הגיע האיש לביקור בארץ ונוכח לדעת, כי קיים נגדו צו עיכוב יציאה. על כן פנה האיש במהרה אל בית הדין הרבני בתביעה לגירושין בכדי שניתן יהיה לבטל את הצו. בחירת האיש ליתן את הגט היא בחירה מושכלת שלו הוא. הרי בנקל יכל לפנות אל בית הדין הרבני ולבקש את ביטול הצו נוכח הסכם הגירושין שנכרת בין הצדדים.

43. ער אני כי יתכן שהאיש בחר שלא לפעול בדרך זו כיון שסבר כי אין לפעול ע"פ הוראות הסכם הגירושין, והצגת ההסכם בפני בית הדין הייתה מלמדת על אומד דעתו. הנחה כזו דווקא מחזקת את טענת האישה, כי הבינה שהאיש אינו מעוניין לקיים את הסכם הגירושין ופעלה בכל האמצעים שעמדו לרשותה ע"פ דין כדי למנוע את עגינותה. למצער, יכל האיש לפנות בדין ודברים אל האישה או באי כוחה על מנת להגיע להסכמות באשר לגירושין

ולביטול צו העיכוב, אך האיש בחר שלא לעשות כן ובחר ליתן לאישה את גיטה על אף הנזק הכלכלי לו הוא טוען.

44. האיש טוען, כי בכדי לאכוף הסכם ממון שלא אושר ע"י בית משפט יש להוכיח כי הצדדים קיומו את ההסכם במשך תקופה ארוכה. במקרה קא עסקינן, מדובר בתקופה קצרה שחלפה בטרם הוגשה התביעה דנן לאכיפת ההסכם. ברם, שהאיש נמנע מלהודיע לאישה, כי הוא מבטל את ההסכם, אלא עד לאחר שהאישה שינתה מצבה לרעה, ומכרה את זכויותיה בדירה, בהסתמך על הסכם הגירושין. דומה, כי עד לעצם היום הזה לא הודיע האיש על ביטול הסכם הגירושין (אמנם הוא טען לכך בכתב ההגנה כאופציה נוספת באם עמדתו לא תתקבל. ראו: סעיף 24(ג) לכתב ההגנה), ראו: ש' 18-19 בעמ' 38 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. האיש ידע כי האישה מעוניינת לפעול לאישור הסכם הגירושין, בהתאם לאמור בסעיף 6 להסכם הגירושין, אך מעבר לתגובת בא כוחו, כי מבוקש שלא תמשיך ותתקדם לא עשה האיש מאום, וכל שכן לא פעל על מנת ליידע את האישה מבעוד מועד, ובטרם ישתנה מצבה לרעה, כי אינו מעוניין כלל לקיים עוד את התחייבויותיו ע"פ הסכם הגירושין. כל זאת בעוד שהאישה הסתמכה על הכספים שעתידה הייתה לקבל והדעת נותנת שביקשה להתקדם בחייה ולחפש מקום מגורים חלופי ולתכנן את הוצאותיה ורמת חייה ע"פ ההכנסות הצפויות לה.

45. דומני, כי פרק הזמן שחלף מאז כריתת הסכם הגירושין ועד לניסיונו של מי מהצדדים לו להתנער ממנו הוא אך אחד המבחנים אותם יש לשקול, עת בוחנים את סוגיית תום הלב, אשר עשויה להקים מניעות והשתק כלפי צד המבקש להתנער ממחויבויותיו ההסכמיות בטענה שהסכם ממון לא אושר כדין. סבורני, שהשיקולים העיקרים אותם יש לבחון בגדר בחינת תום הלב, ובפרט תום ליבו של האיש, המבקש להתנער מהתחייבויותיו ההסכמיות הם: כיצד התנהגו הצדדים לאחר חתימת הסכם הגירושין, האם שינו מצבם לרעה, והאם קיום הסכם הגירושין מוביל לתוצאה בלתי צודקת, או גורם עוול למי מהצדדים.

46. בחינת השיקולים הללו מובילה למסקנה, כי התנערות האיש מהתחייבויותיו על פי הסכם הגירושין נעשתה בחוסר תום לב, ולפיכך הוא מושתק מלטעון

לאי אישור הסכם הגירושין על ידי בית המשפט כטענת הגנה כנגד אכיפתו.
אבאר.

47. מעשית כל שהיה על האישה לעשות בהתאם להסכם הגירושין הוא למכור את זכויותיה בדירה ולהסכים לקבל את גיטה. מאידך על האיש היה למכור את זכויותיו בדירה, לשלם לאישה את התשלומים שנקבעו בהסכם הגירושין וליתן לאישה את גיטה. היות והצדדים הסכימו, כי למעט התשלומים אותם היה על האיש לשלם לאישה כאמור וחלוקת תמורת מכר הדירה באופן שהוסכם, אין לצדדים כל טענות רכושיות צד כלפי משנהו, וכל אחד מהם נותר עם הרכוש הרשום על שמו, לא היה על הצדדים לבצע כל פעולה אופרטיבית בכדי להותיר את רכושו של כל צד בידיו. האישה ביצעה למעשה את כל התחייבויותיה ההסכמיות בכך שכרתה (יחד עם האיש) את ההסכם מכר הדירה למשפחת XXX. מתמורת מכר זו אף נפרעו החובות לרשויות המס וכן חוב המשכנתא, אשר נוצר כאמור לצרכי האיש. בכך שינתה האישה מצבה לרעה, בהסתמך על כך שהאיש אכן ימלא אחר התחייבויותיו.

48. למען הסר ספק יאמר, כי אין לקבל את טענת האיש לפיה, לא היה כל קשר ענייני בין מכר הדירה לבין הסכם הגירושין. הדברים נעשו בסמיכות זמנים, סוגיית מכר הדירה הוסדרה מפורשות בהסכם הגירושין והצדדים אף ראו את הדברים כקשורים זה לזה במהלך המשא ומתן שקדם לכריתת הסכם הגירושין, כעולה מהתכתובות שהוצגו לבית המשפט. ראו: עמ' 382, 391, 328 לקובץ המיילים. לא זו אף זו, שקשה להלום את טענת האיש לפיה, אין כל קשר ענייני בין שני ההסכמים מקום שאחד מנימוקיו לאי אכיפת הסכם הגירושין הוא השינוי שחל בתנאי הסכם המכר, בכל הנוגע למועד פינוי הדירה.

49. האיש לא נתן כל טעם מדוע לא ימלא אחר התחייבויותיו בהסכם הגירושין. פרט לאותה טענה מרחיקת לכת בדבר קשר רומנטי בין XXX לבין האישה, לא הצביע האיש על פגם בהסכם הגירושין. האיש שב והעיד, כי הסכים להסכם הגירושין, ואף בעדותו בבית המשפט לא הצביע על פגם כלשהו בהסכם הגירושין ואף לא טען כלל שזה מקפחו, או פוגע בזכות מזכויותיו.

50. בהעדר ראיות בעניין זה אין בידי לקבוע האם "בשורה התחתונה" הוביל הסכם הגירושין לתוצאה כלכלית המטיבה עם מי מהצדדים, ביחס למצב הדברים שהיה חל אילו היה בית המשפט מורה על איזון כלל משאבי הצדדים בחלקים שווים. יחד עם זאת קיימות אינדיקציות לכך שההסכם לא קיפח מי מהצדדים. כל צד נותר עם סכומי הכסף והזכויות בהם החזיק קודם להסכם הגירושין. בהתחשב בכך שבעיקר החיים המשותפים ניהל האיש עסקים שונים הרי, שיש יסוד לסברה, שאילו היה מוחל הסדר איזון המשאבים היה על האיש לשלם לאישה תשלום איזון. נוסף לכך יש להביא בחשבון שהלוואת המשכנתא שרבצה על הבית נועדה אך לצרכי האיש. הלוואה זו נלקחה ככל הנראה לצורך עסקיו ויתרתה בעת מכר הבית הגיעה לכדי 220,000 דולר ארה"ב. ראו: נספח 2 לתצהיר האישה. סכום זה נפרע מתמורת מכר הדירה. בנסיבות אלו לא ניתן לראות בתשלומים אותם התחייב האיש לשלם לאישה בהתאם להסכם הגירושין ואופן חלוקת יתרת תמורת המכר שהוסכמה בין הצדדים, משום תנאים מקפחים על פניהם. ממילא האיש אף כלל לא טען, כי ההסדרים הכלכליים שנקבעו בהסכם הגירושין מקפחים אותו באופן כלשהו. האיש אמנם העיד, שתרים תרומה כלכלית ניכרת בעת החיים המשותפים ואף דאג לרווחתה הכלכלית של האישה, לרבות לקרן הפנסיה שלה. ראו: סעיפים 3, 5, 10 לתצהיר האיש.

51. האיש אינו מפרט מה הוא עצמו צבר במהלך החיים המשותפים ואינו טורח להרים את הנטל המוטל עליו להוכיח את הטענה, ככל שהוא טוען טענה מעין זו, כי נגרם לו עוול כלכלי כלשהו בהסכם הגירושין. יחד עם זאת בין השורות של עדותו עולה, שאת עיקר רכושו צבר במהלך החיים המשותפים. זאת נוכח עדות האיש לפיה, עסקיו שקודם לנישואיו קרסו ואבדו לחלוטין, ואילו את עסקיו החדשים, של מכר XXX שיוצרו ב-XXX ונמכרו בארה"ב, הקים במהלך חיי הנישואין. ראו: סעיפים 4 - 5 לתצהיר האיש. נוסף לכך אף טען האיש, שסכום הלוואת המשכנתא שנרשמה על הדירה נועד עבור עסקיו, שכגן לא רצה לפגוע בחסכוניותו. ראו: ש' 4 - 6 בעמ' 38 לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. אף עדויות אלו מחזקות את הסברה שבאם היה נערך איזון משאבים של הנכסים אותם צברו הצדדים במהלך החיים המשותפים, היה על האיש לשלם לאישה תשלום איזון.

52. עניין נוסף הוא בקשת האישה לחייב את האיש לשאת במחצית דמי התיווך ששולמו למתווך. משהגעתי לכלל מסקנה, כי יש לקבל את התביעה ולהורות על אכיפת הסכם הגירושין, אשר בו נכתב, כי הצדדים יישאו בחלקים שווים בהוצאות המתווך (סעיף 3(ד) להסכם הגירושין, הרי שאין לי אלא להורות כי יש למלא אחר הוראות הסכם הגירושין אף בעניין זה. ער אני לטענת האיש, כי המתווך כלל לא זכאי לשכר נוכח העובדה שהסכם המכר עם משפחת XXX נחתם ללא עזרתו. משפעלו הצדדים באופן דומה עם אותו המתווך בעבר, עת פרעו את שכרו חרף שלא היה הגורם היעיל בעסקת רכישת הדירה על ידם, ומשהוצג בפני הסכם תיווך עם המתווך הזכאי לשכרו, אף בנסיבות אלו ונוכח האמור בהסכם הגירושין, על האיש לשאת במחצית שכר המתווך. יצוין כי הצדדים התנהגו באותו אופן עת חיפשו נכס לקניה מספר שנים קודם לכן ופנו אל אותו המתווך. ראו: עמ' 31 סיפא ועמ' 31 רישא לפרוטוקול הדיון מיום 16.6.16. יוזכר, כי האיש עצמו היה בקשר עם המתווך למצער החל מחודש אפריל 2015, כארבעה חודשים קודם לכריתת הסכמי המכר והגירושין. ראו: עמ' 331 לקובץ המיילים.

53. בטרם סיום ולמעלה מהצורך אעיר אי אלו הערות באשר לסוגיית אי אישורו של הסכם הגירושין על ידי בית המשפט. ראשית, ככל שהיה צורך לאשר את הסכם הגירושין כהסכם ממון בבית המשפט, ייתכן ומהותית בנסיבות המיוחדות של המקרה דגן ניתן לראות בהסכם הגירושין דגן כהסכם שאושר, במסגרת פסק דין זה, ובכך מקיים את הדרישה הצורנית הקבועה בחוק יחסי ממון. זאת על אף שלא אושר מלכתחילה. אבאר.

54. בעניין יצחקי הביעה כב' השופטת ברק ארז דעתה, כי במישור היחסים בין בני הזוג הכורתים הסכם הממון, מועד כריתת ההסכם, להבדיל ממועד אישורו על ידי בית המשפט, הוא הקובע. אכן ללא אישור בית המשפט לא ניתן להכיר בתוקפו המחייב של הסכם ממון, משום שאין בידנו ערובה מספקת לכך שהוא נכרת מתוך גמירות דעת מלאה. אולם בהינתן אישור מעין זה בדיעבד, מתרפא הפגם וההסכם חל ממועד כריתתו. ראו: סעיף 7 לחוות דעתה של כב' השופטת ברק ארז בעניין יצחקי. במקרה דגן האיש העיד כאמור, כי הוא הסכים להסכם הגירושין במועד כריתתו, ולמעשה הטעם היחיד שניתן לאי הסכמתו כיום, הוא סברתו הלא מבוססת, בדבר

אותו קשר רומנטי נטען שבין XXX לבין האישה. נמצא איפוא, כי בבחינה רטרוספקטיבית האיש כרת את הסכם הגירושין תוך גמירות דעת מלאה ומרצון חופשי, ומשכך ניתן לאשר את הסכם הגירושין בדיעבד, חרף שהאיש חזר בו מהסכמתו להסכם זה לאחר כריתתו.

55. שנית, מסופקני האם נוכח הוראות חוק יחסי ממון ונסיבות העניין חלה כלל החובה לאשר את הסכם הגירושין בבית המשפט, כתנאי לתוקפו. אבאר. הצדדים נישאו כאמור בארה"ב והתגוררו שם משך ארבע שנות נישואיהם הראשונות. לאחר כשנתיים, כשש שנים לאחר נישואי הצדדים, הצטרף האיש אל האישה בישראל, אך כשנה וחצי לאחר מכן שב לנהל עסקים בארה"ב ושהה שם את עיקר זמנו, כאשר הוא מבקר בישראל מספר ימים מידי חודש. מהאמור עולה, כי מקום מושבם של הצדדים בעת נישואיהם היה בארה"ב.

56. בהתאם להוראת סעיף 15 לחוק יחסי ממון: "על יחסי הממון בין בני זוג יחול חוק מושבם בשעת עריכת הנישואין, אולם רשאים הם בהסכם לקבוע ולשנות יחסים אלה בהתאם לחוק מושבם בשעת עשיית ההסכם". מהוראת דין זו עולה, כי הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, לרבות ההוראה הדורשת את אישור בית המשפט להסכם הממון כתנאי לתוקפו, אינן חלות על הצדדים דנן. על יחסי הממון של הצדדים חל לכאורה הדין האמריקאי, שבמדינת XXX, שם ככל הנראה נישאו. אמנם בידי הצדדים לשנות יחסים אלו בהתאם לחוק מקום מושבם בשעת עשיית ההסכם. ככל שנראה את הסכם הגירושין דנן כהסכם המשנה את הדין החל, הרי לכאורה תנאי לתוקפו של ההסכם הוא אישור בית המשפט הישראלי, בהתאם להוראת סעיף 2 לחוק יחסי ממון. ככל שנראה בהסכם הגירושין כהסכם תקף לצרכי שינוי הדין החל הרי, שאין טעם שלא לראותו כתקף באשר ליתר הוראותיו. ככל שהסכם הגירושין אינו תקף מפאת אי אישורו על ידי בית המשפט, הרי שאף אינו תקף לצרכי שינוי הדין החל.

57. ככל שנקבל ניתוח משפטי זה נמצא, כי הסכם הגירושין תקף אף ללא אישור בית המשפט. הדין החל בארה"ב בדבר הדרישות הצורניות בהסכמי גירושין וממון לא הוכח בפני, ולטעמי הנטל להוכחתו מוטל על האיש. באם אכן חל

על יחסי הממון שבין הצדדים הדין האמריקאי הרי, שהנטל על הצד שטוען שדין זה דורש אישור בית משפט להסכם ממון כתנאי לתוקפו להוכיח טענתו. בהעדר הוכחת הדין הזר ומשהדרישות הצורניות שבחוק יחסי ממון אינן חלות במקרה דנן, נותרנו עם חוזה "רגיל" עליו חלות הוראות **חוק החוזים (חלק כללי)**, תשל"ג - 1973, אשר אינן דורשות אישור בית המשפט.

58. אשר על כן התביעה מתקבלת בזה והנני מורה על אכיפת הסכם הגירושין.

האיש יישא בהוצאות האישה בסך 30,000 ₪.

במידת הצורך יגיש מי מהצדדים נוסח פסיקתה לחתימה.

ניתן היום, ג' אלול תשע"ו, 06 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.

נמרוד פלקס, שופט